

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพที่พึงประสงค์ของการอาชีวศึกษาไทย เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557-2566) โดยมีวิธีการดำเนินการดังต่อไปนี้
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 7 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนการกำหนดและเตรียมผู้เชี่ยวชาญ

การกำหนดผู้เชี่ยวชาญ

การวิจัยครั้งนี้ได้ให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทและเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายผู้ที่มีประสบการณ์และนักวิชาการทางการอาชีวศึกษาที่มีชื่อเสียงและมีบทบาทสำคัญทางการอาชีวศึกษารวมไปถึงผู้ที่มีประสบการณ์การใช้ผลผลิตจากการอาชีวศึกษาซึ่งหมายถึงผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยทำการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 4 กลุ่มจำนวน 17 ท่าน ได้แก่ 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม 2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบนโยบายการอาชีวศึกษา 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับจัดการการอาชีวศึกษา 4) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้ผลผลิตทางการอาชีวศึกษาและมีเกณฑ์การเลือกผู้เชียวชาญดังนี้

1. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาจำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้
  - 1.1 ผู้ที่กำลังดำรงตำแหน่งมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย การอาชีวศึกษาทางตรง เช่น เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา
  - 1.2 ผู้ที่กำลังดำรงตำแหน่งมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาทางอ้อม เช่น นายกสมการอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
  - 1.3 ผู้ที่มีโอกาสที่จะดำรงตำแหน่งในระดับสูงของหน่วยงานมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาในอนาคต เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
  - 1.4 ผู้มีประสบการณ์อย่างน้อยหนึ่งปีการทำงานในด้านการกำหนดนโยบายทางการอาชีวศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น อดีตผู้อำนวยการสำนักงานการอาชีวศึกษา

2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบนโยบาย การอาชีวศึกษาจำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

2.1 ผู้มีประสบการณ์การทำงานในด้านการดำเนินงานสนองตอบนโยบาย การอาชีวศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น อดีตผู้อำนวยการสถานศึกษา

2.2 มีประสบการณ์อย่างน้อยหนึ่งปีตำแหน่งผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษามีหน้าที่ ในการดำเนินงานสนองตอบนโยบายการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ผู้อำนวยการ สถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

3. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาจำนวน 4 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

3.1 นักวิชาการที่อยู่ในหน่วยงานการอาชีวศึกษาหรือมหาวิทยาลัยที่ทำงาน วิชาการทางด้านการอาชีวศึกษา เช่นอธิการบดีมหาวิทยาลัย รองอธิการบดีมหาวิทยาลัย

3.2 นักวิชาการที่เขียนตำราบทความเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาทั้งทางตรง และทางอ้อม เช่นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

4. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้ผลผลิตทางการอาชีวศึกษา (สถานประกอบการ) จำนวน 3 ท่าน

4.1 ผู้บริหารหรือมีประสบการณ์อย่างน้อยหนึ่งปีในหน่วยงานองค์กรภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตทางการอาชีวศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่นอธิบดี รองอธิบดี หรืออดีต อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

4.2 ผู้บริหารหรือมีประสบการณ์อย่างน้อยหนึ่งปีในหน่วยงานองค์กรสมาคม บริษัททางด้านเอกชน หรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตทางการอาชีวศึกษาทั้งทางตรง และทางอ้อม เช่นประธานหรือรองประธานฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ หรือ กรรมการผู้จัดการ

การเตรียมผู้เชี่ยวชาญ

การเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยนี้มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งดังนั้น ในเบื้องต้นผู้วิจัยจึงต้องติดต่อผู้เชี่ยวชาญเป็นการส่วนตัวอธิบายถึงจุดมุ่งหมายขั้นตอนต่าง ๆ ของ การวิจัยเวลาที่ต้องใช้โดยประมาณและประโยชน์ของการวิจัยย้ถึงความจำเป็นและความสำคัญ ของการใช้ผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจึงขอความร่วมมือและเมื่อได้รับการตอบรับจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการนัดวันและเวลาสำหรับการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ส่งประเด็นสำคัญงานวิจัย แนวคำถามหรือเค้าโครงวิทยานิพนธ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนการสัมภาษณ์หรือ EDRF รอบที่ 1

ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญนั้นผู้วิจัยได้ส่งหัวข้อการสัมภาษณ์ไปยังผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะเดินทางไปสัมภาษณ์ เพื่อผู้เชี่ยวชาญจะได้ศึกษาประเด็นวางแผน และเตรียมข้อมูลประกอบการให้สัมภาษณ์การสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้นำ (Non-directive open ended) โดยมุ่งเน้นอนาคตภาพด้านที่คิดว่ามีโอกาสที่จะเกิดขึ้นจริง (Most probably) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านด้วยตนเองพร้อมทั้งจดบันทึกใช้อุปกรณ์บันทึกเสียง บันทึกภาพทั้งนี้ โดยได้รับอนุญาตจากผู้เชี่ยวชาญและในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้เทคนิค Cumulative summarize ในการสรุปประเด็นให้ผู้เชี่ยวชาญฟังเป็นระยะ ๆ เพื่อเป็นการทบทวนและให้ผู้เชี่ยวชาญตัดต่อตัดแต่งสิ่งที่ให้สัมภาษณ์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้คือแบบสัมภาษณ์ (EDRF รอบที่ 1) โดยกำหนดกรอบในการสัมภาษณ์ดังนี้

1. ด้านมาตรฐานการอาชีวศึกษา
2. ด้านการบริหารจัดการ
3. ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน
5. ด้านครูผู้สอน
6. ด้านค่านิยมในการเรียนอาชีวศึกษา
7. ด้านความร่วมมือ
8. ด้านการสนับสนุนของรัฐบาล

ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านแตกต่างกันตั้งแต่ 30 นาที - 3 ชั่วโมง ช่วงเวลาในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2556 - มกราคม พ.ศ. 2557

แนวทางการสัมภาษณ์หรือ EDRF รอบที่ 1

ในวันนัดสัมภาษณ์ผู้วิจัยไปถึงสถานที่นัดหมายก่อนเวลาประมาณ 15 นาที โดยแจ้งให้เลขานุการหรือเจ้าหน้าที่หน้าห้องผู้เชี่ยวชาญทราบว่าผู้วิจัยได้มาถึงแล้ว เมื่อได้รับอนุญาตให้เข้าพบผู้วิจัยทำการแนะนำตัวและเกริ่นนำเกี่ยวกับงานวิจัยรวมไปถึงขออนุญาตนำเสนอ งานวิจัยเอกสารบทที่ 1 ถึงบทที่ 3 พอสังเขปประมาณ 10 นาที ก่อนนำเข้าสู่การสัมภาษณ์ โดยนำเสนอวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการทบทวนและลำดับภาพให้ผู้เชี่ยวชาญทราบเบื้องต้นและเพื่อความเข้าใจในขอบเขตการวิจัยและประเด็นการสัมภาษณ์ที่ตรงกันซึ่งในลำดับนี้ผู้เชี่ยวชาญจะได้ทบทวนและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยหรือแนวโน้มหลักของการอาชีวศึกษาไทย เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557- 2566) ทั้ง 8 ด้าน จากการศึกษาเอกสารของผู้วิจัยว่าเห็นด้วยหรือไม่กับแนวโน้มดังกล่าวหากเห็นด้วยผู้วิจัยจะนำสู่ประเด็นคำถามต่อไป

หากไม่เห็นด้วยผู้วิจัยจะถามถึงแนวโน้มในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญว่ามีแนวโน้มด้านใดอย่างไร เพื่อต่อการเปิดประเด็นสัมภาษณ์และก่อนการสัมภาษณ์ได้ขออนุญาตบันทึกเสียงและบันทึกภาพขณะสัมภาษณ์

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์คือผู้เชี่ยวชาญมีทัศนะอย่างไรเกี่ยวกับแนวโน้มการอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557 - 2566) ในด้านต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิดการวิจัยโดยเน้นแนวโน้มด้านบวก แนวโน้มด้านลบและแนวโน้มที่เป็นไปได้พร้อมกันนี้ผู้วิจัยทำการจดบันทึกทัศนะความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รวมไปถึงแนวโน้มที่โดดเด่นเพื่อทำการสรุปประเด็นในแต่ละด้าน ผู้วิจัยทำเครื่องหมายสัญลักษณ์และทำการบันทึกเพื่อทราบว่าแนวโน้มใดที่ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงและได้ให้ทัศนะบ้างแล้ว

ในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญให้ทัศนะและข้อมูลครอบคลุมทุกองค์ประกอบหลักแล้ว และเวลาในการสัมภาษณ์ยังเหลือ หรือผู้เชี่ยวชาญยังสนุกกับการให้ข้อมูล ผู้วิจัยพิจารณาสัมภาษณ์ในประเด็นแนวโน้มย่อยในแต่ละแนวโน้มหลักต่อไปว่าผู้เชี่ยวชาญมีทัศนะอย่างไร โดยเข้าถึงแนวโน้มที่เป็นไปได้ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ในช่วงเวลา 10 ปี ข้างหน้า เช่น ในด้านการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีในอีก 10 ปี ข้างหน้าผู้เชี่ยวชาญมีทัศนะอย่างไร อะไรคือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของระบบทวิภาคีในอีก 10 ปี ข้างหน้า

ส่วนในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญให้ทัศนะและข้อมูลยังไม่ครอบคลุมผู้วิจัยจะทำการถามในประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญยังไม่ได้ให้ทัศนะหรือประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในด้านนั้นน้อย แต่จะไม่เป็นการกะยั้นกะยอบเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ

ขั้นตอนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์สังเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และใช้กรอบที่ได้จากการศึกษาเอกสารเป็นกรอบในการวิเคราะห์สังเคราะห์ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ความคิดที่เหมือนและแตกต่างด้วยการจัดระเบียบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่อยู่ในประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน โดยที่ผู้วิจัยพยายามรักษาคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ให้มากที่สุด จัดกลุ่มจัดประเด็นจัดทำความถี่ของประเด็นแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญกล่าวถึง

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์เนื้อหาสร้างเป็นข้อคำถามมาตราประเมินค่าแบบลิเคิร์ต (Likert scale) ตั้งแต่ 1 - 5 คือ จากน้อยที่สุดไปถึงมากที่สุดแทนค่า

เป็นตัวเลขจาก 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับจัดประเด็นหลักประเด็นย่อยโดยมีข้อความบ่งบอก
แนวโน้มหลักเกี่ยวกับการใช้คำว่า “และ”, “หรือ” ในข้อความที่เป็นแนวโน้มและแนวโน้มทุกแนวโน้ม
จากการสัมภาษณ์บรรจุในแบบสอบถามทั้งหมดและได้ปรับประเด็นย่อยจากการวิเคราะห์และ
สังเคราะห์แนวโน้มจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดแล้วผู้วิจัยจัดกรอบข้อคำถามจาก
การสัมภาษณ์จำนวน 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านมาตรฐานการอาชีวศึกษาจำนวน 13 ข้อ
2. ด้านการบริหารจัดการจำนวน 17 ข้อ
3. ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 26 ข้อ
4. ด้านการจัดการเรียนการสอนจำนวน 31 ข้อ
5. ด้านครูผู้สอนสายอาชีวศึกษาจำนวน 35 ข้อ
6. ด้านค่านิยมในการเรียนอาชีวศึกษาจำนวน 13 ข้อ
7. ด้านความร่วมมือจำนวน 14 ข้อ
8. ด้านการสนับสนุนของรัฐบาลจำนวน 21 ข้อ

จากการวิเคราะห์สังเคราะห์พบว่าบางแนวโน้มไม่สามารถจัดกลุ่มรวมกับแนวโน้มอื่น
ได้เลยเนื่องจากผู้เชี่ยวชาญให้คำจำกัดความของแนวโน้มที่เจาะจง ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดเป็นอีก
แนวโน้มทำให้แบบสอบถามมีคำถามที่ค่อนข้างมากส่งผลให้ผู้เชี่ยวชาญต้องใช้เวลาในการตอบ
แบบสอบถามนาน

ในแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้รับรู้ข้อมูลแนวโน้มของผู้เชี่ยวชาญท่านอื่น
และแนวโน้มคำตอบเดิมของตนเองโดยผู้วิจัยได้เข้าพบผู้เชี่ยวชาญเพื่ออธิบายรายละเอียด
ในการตอบแบบสอบถามกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลและคำตอบที่ถูกต้องชัดเจน
และเข้าใจตรงกัน โดยผู้วิจัยได้ขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาคำตอบของแต่ละแนวโน้ม
ทั้งหมดรวมไปถึงการยืนยันคำตอบเดิมที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้แนวโน้มไว้ในรอบแรกจากการสัมภาษณ์

ขั้นตอนการทำ EDR รอบที่ 2

เมื่อสร้างแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย EDR รอบที่ 2
โดยการนำส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองในแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้
รับรู้ข้อมูลแนวโน้มทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทุกคน ผนวกด้วยคำตอบเดิมของ
ตนเองผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาตอบคำถามแนวโน้ม รวมถึงแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญเคยให้ไว้
จากการสัมภาษณ์อีกครั้งเพื่อเป็นการยืนยันคำตอบเดิมที่ได้ให้ไว้ในรอบการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองเมื่อรวบรวมได้หมดแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) โดยคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 1 กับควอไทล์ที่ 3 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ของแนวโน้มนั้นมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกัน (Consensus) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มนั้นมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญนั้นไม่สอดคล้องกัน (จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2552)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งจะกระทำตั้งแต่การเก็บข้อมูลในบางขั้นตอนที่สามารถวิเคราะห์เบื้องต้นได้และกระทำหลังจากการเก็บข้อมูลได้ทั้งหมดโดยจำแนกข้อมูลตามกรอบความคิดของการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในกระบวนการ EDRF รอบที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคำสถิติได้แก่ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

5.1 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง แนวโน้มนั้นจะเกิดขึ้นหรือเป็นจริงน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง แนวโน้มนั้นจะเกิดขึ้นหรือเป็นจริงน้อย
- 3 หมายถึง แนวโน้มนั้นจะเกิดขึ้นหรือเป็นจริงปานกลาง
- 4 หมายถึง แนวโน้มนั้นจะเกิดขึ้นหรือเป็นจริงมาก
- 5 หมายถึง แนวโน้มนั้นจะเกิดขึ้นหรือเป็นจริงมากที่สุด

5.2 ค่ามัธยฐาน ที่คำนวณได้จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกณฑ์ความเป็นไปได้หรือแนวโน้มนั้นจะเกิดขึ้นพิจารณาในระดับมากและมากที่สุดคือค่าคะแนนมัธยฐานตั้งแต่ 3.50 - 5.00 โดยการแปลความหมายตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดให้ดังนี้

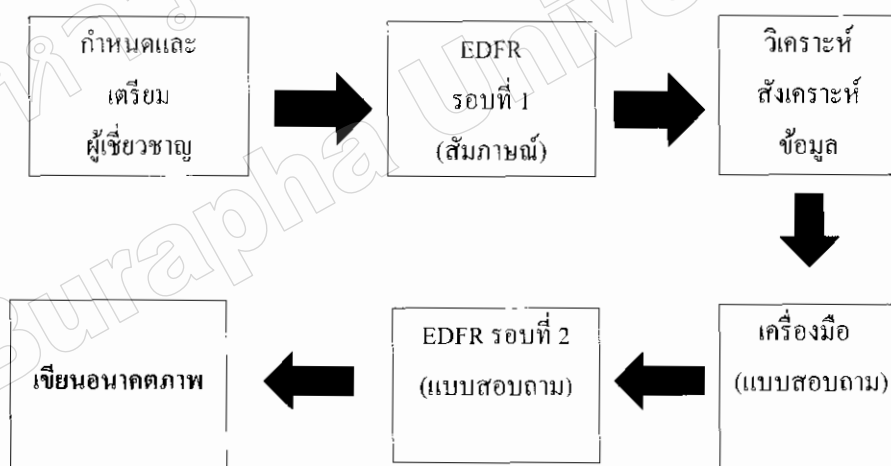
- อยู่ในช่วง 1.00 - 1.49 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีแนวโน้มนั้นที่พึงประสงค์จะเป็นไปได้น้อยที่สุด
- อยู่ในช่วง 1.50 - 2.49 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีแนวโน้มนั้นที่พึงประสงค์จะเป็นไปได้น้อย
- อยู่ในช่วง 2.50-3.49 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีแนวโน้มนั้นที่พึงประสงค์จะเป็นไปได้ปานกลาง
- อยู่ในช่วง 3.50 - 4.49 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีแนวโน้มนั้นที่พึงประสงค์จะเป็นไปได้มาก

- อยู่ในช่วง 4.50 - 5.00 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีแนวโน้มที่พึงประสงค์จะเป็นไปได้มากที่สุด

5.3 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 1 (Q_1) กับควอไทล์ที่ 3 (Q_3) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ของแนวโน้มใดที่มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน (Consensus) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มใดมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญนั้นไม่สอดคล้องกันจะนำไปสอบถามในรอบที่ 3 เพื่อยืนยันหรือเปลี่ยนแปลงต่อไป

ขั้นตอนการเขียนภาพอนาคต

เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดมากและมีความสอดคล้องทางความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Consensus) รวมไปถึงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ จากนั้นทำการเรียบเรียงและสรุปเป็นอนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557- 2566)

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการวิจัยอนาคตโดยวิธี EDFR

ขั้นตรวจสอบความเป็นไปได้

เป็นขั้นตอนการตรวจสอบความเป็นไปได้ โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จากกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 8 ท่าน ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม 2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบนโยบายการอาชีวศึกษา 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับจัดการการอาชีวศึกษา 4) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้ผลิตทางการอาชีวศึกษา

โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณา แสดงความคิดเห็นและเป็นการยืนยันภาพ
อนาคตการอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557-2566)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University